

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту

Володимир ГОРНИК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

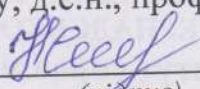
спеціальність D5 Маркетинг

освітньо-професійна програма Маркетинг та логістика

форма навчання денна, заочна

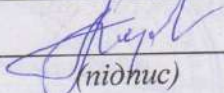
КИЇВ 2025

РОЗРОБНИК силабусу, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів та обліку

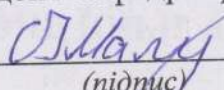

_____ Наталя ЧЕЧЕТОВА
(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 2 від 25.09.2025

Завідувач кафедри
_____ Анатолій ПУТІНЦЕВ
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми *Маркетинг та логістика* кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та обліку

_____ Світлана МАЛА
(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну		
1. Назва дисципліни, код в ОПІ	навчальної	Економічна теорія, ОК14
2. Статус дисципліни	навчальної	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна		1 рік навчання, 1 семестр
4. Обсяг дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	навчальної	4 кредити, 120 годин, 40 аудиторних годин: 20 г лекцій, 20 г. семінарів; 80 г самостійної роботи
5. Вид (семестрового) контролю	підсумкового	Екзамен
6. Інформація про консультації		https://classroom.google.com/u/0/c/ODExNzg4MTQxNjYx
7. Мова викладання		Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)		Чечетова Наталя Федорівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	інформація	chechetova.nataliia@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету		
2. Опис навчальної дисципліни		
Анотація дисципліни		Дисципліна «Економічна теорія» орієнтована на системне вивчення та засвоєння студентами теоретичних основ сучасної ринкової економіки, законів її розвитку та функціонування. Розглядаються закони розвитку економічних систем, діяльність економічних суб'єктів, спрямована на ефективне господарювання в умовах обмеженості ресурсів з метою задоволення потреб суспільства. Вивчення дисципліни сприяє формуванню сучасного економічного мислення у студентів, оволодінню ними економічною культурою, досягненню відповідного вимогам часу не тільки рівня теоретичних знань, але й практичних навичок та вміння господарювання

Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю Завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія» є засвоєння категоріально-понятійного апарату економічної науки; формування розуміння сутності та характеру дії основних економічних законів, тенденцій розвитку та функціонування економічних систем; вивчення механізму та умов функціонування ринку, відтворення еволюції останнього до моделі змішаної економіки; опанування методами та інструментами державного регулювання економічних процесів; отримання навичок проведення самостійних досліджень особливостей функціонування національної та світової економіки.
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Економічна теорія» ґрунтується на загальних поняттях про вищу освіту та навчання в закладах вищої освіти
Постреквізити	«Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Фінанси»
Формат проведення дисципліни	В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: проведення лекцій; тести контролю знань; реферати; презентації; семінари-дискусії, виконання практичних завдань; індивідуальні консультації. У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися через Telegram, Viber, електронну пошту

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності маркетолога.

ЗК8. Здатність до проведення досліджень, заснованих на зборі, аналізі та обробці інформації на відповідному рівні.

СК6. Здатність розробляти інструментарій та проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності, в тому числі в мережі Інтернет.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

Результати навчання:

РН08. Застосовувати інноваційні, креативні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

РН09. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація	2/2
Тема 2. Економічні потреби суспільства	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація/	2/2
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація	2/2
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація/	2/2
Тема 5. Умови існування ринку: конкуренція та підприємництво	Лекція, семінар	усне опитування//обговорення/дискусія/ проблемні питання/	2/2
Тема 6. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/	2/2
Тема 7 Держава як основний регулятор національної економіки	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/	2/2
Тема 8. Державне фінансове та бюджетне регулювання економіки	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/	2/2
Тема 9. Сутність і структура світового господарства	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/ тестування	2/2
Тема 10. Економіка сталого розвитку	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/ тестування	2/2

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з економічної теорії.

В залежності від кола наукових інтересів студенти можуть готувати творче завдання у вигляді аналітичного огляду, яке є основою доповіді на студентській науковій конференції.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні

окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування та розв'язання ситуаційних задач на практичних заняттях.

Проміжний підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання тестових завдань за результатами першого та другого модуля.

Підсумковий контроль здійснюється на екзамені.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських (практичних) заняттях	вибіркове усне опитування фронтальне усне опитування виконання практичних завдань
Контроль на лекції	вибіркове експрес-опитування фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

Умови визначення навчального рейтингу з курсу «Економічна теорія»

Робота протягом семестру	T1	5
	T2	5
	T3	5
	T4	5
	T5	5
	T6	5
	T7	5
	T8	5
	T9	5
	T10	5
Індивідуальна робота		10
Екзамен		40
Всього		100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Рекомендовані джерела інформації для вивчення дисципліни

Основна література

1. Навчально-методичний посібник з курсу «Економічна теорія: політекономія» для студентів денної та заочної форм навчання / Укл. І.В. Яцишина, О.П. Свідер. Кам'янець-Подільський: К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2022. 128 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці. Технодрук. 2020. 250 с.
3. Семенченко В.Ф. Економічна теорія. Центр учбової літератури. 2020. Київ. 360 с.
4. Захарченко О. В., Барановська М. І., Козак Ю. Г., Курмиженко В. В. та ін. Основи економічної теорії: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
5. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ: Центр учбової літератури, 2020. 664 с.
6. Мацелюх Н. П., Максименко І. А. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 382 с.

Допоміжна література

1. Алексеев І.В., Колісник М.К. Гроші та кредит: Навч. посіб. – К.:Знання, 2009. – 253 с.
2. Головніна О.Г. Основи соціальної економіки: підручник/ О.Г.Головніна. – 2-е вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури. 2013. –648 с.
3. Задорожнюк Н.О., Донець А.С.Щелкунова А.В. Дослідження та розвинення економічної сутності терміну «інновація». // Економічний форум – 2015- №1- с.8 -12.
4. Захожай К.В. Принципи побудови Державного бюджету України: процесно-системний підхід. // Проблеми економіки – 2017. - № 3. – С.47-54.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>
3. Офіційний сайт Національного банку України: URL: <http://bank.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>